

TEN GELEIDE

Dit nummer opent met een bekroond artikel. Voor "De sociale basis van de vredesbeweging in Vlaanderen" ontving Johan De Deken in 1988 de Prijs van de Vereniging voor Sociologie. Met die prijs wil de vereniging jong talent onderscheiden en de pas afgestudeerde sociologen ertoe aanzetten de essentie van hun eindverhandeling in artikelvorm te publiceren. De prijs werd in 1987 voor de eerste keer uitgereikt. Hij werd toen door laureaten Peter Heyvaert en Rudi Laermans gedeeld.

Er zijn onderwerpen die op de sociale wetenschappers van eenzelfde cultuurgemeenschap een onweerstaanbare aantrekkingskracht uitoefenen. Zij vormen het centrum waarnaar men geregeld terugkeert, blijkbaar op zoek naar de sleutel tot de identiteit en de bestemming van de gemeenschap: 'La Révolution' in Frankrijk, het rassenvraagstuk en de burgerrechten in de Verenigde Staten, 'die deutsche Frage' in Duitsland, de metafoer van de pyramide en het bloedoffer in Mexico.... de zuil(en) in Vlaanderen.

In zijn artikel bekijkt Staf Hellemaans andermaal de verzuiling. Hij doorbreekt daarbij resoluut het parochialisme van de Lage Landen en plaatst zijn analyse in een internationaal vergelijkend perspectief.

In hun bijdrage over wetenschapssociologie schetsen D. Van-craeynest, R. Laermans, Ch. Delhaye en F. Sniijders de recente ontwikkeling van die dynamische deeldiscipline. Zij kiezen partij in het debat dat door de geschetste evolutie werd geopend en beargumenteren hun kritische sympathie voor het constructivisme.

Het nummer wordt afgesloten met een onderzoeksnota over de sociale netwerken van homoseksuelen. J. Vincke, L. Sabbe en H. Prinsen onderzochten de invloed van die netwerken op de keuze van seksuele technieken.

De samenstelling van een gewone aflevering van het Tijdschrift voor Sociologie is van zoveel oncontroleerbare factoren afhankelijk, dat de thematische eenheid die men er gebeurlijk in ontdekt, enkel aan het toeval, de tijdsgeest of de vooringenomenheid van de lezer kan worden toegeschreven. In de vier bijdragen aan dit nummer onderken ik een discrete ode aan de waar-

neming. J. Vincke, L. Sabbe en H. Prinsen gaan kijken naar wat gewoonlijk verborgen blijft. S. Hellemans bekijkt de ervaring van andere landen doorheen de bril van onze verzuiling. Wat hij ziet, brengt hem ertoe de lenzen van die bril fijner te slijpen. J. De Deken wil in de vredesbeweging meer zien dan een beweging voor de vrede. Als hij dieper graaft, brengt hij een bredere, structurele dynamiek van onze samenleving aan het licht. D. Vancraeynest et.al. zien bespiegelend; zij stellen zich op als waarnemers van de waarnemers van de wetenschappers die waarnemen. De blinde vlekken van de onderscheiden retinas worden zorgvuldig vergeleken.

Als uit dat alles een tijdsgeest spreekt, willen sociologen vandaag blijkbaar weer zintuig zijn. Hopelijk wil de maatschappij ook door die ogen zien.

Mark Elchardus